

**Дніпропетровський національний університет
залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна**

---

1) Розв'язати систему нерівностей. У відповіді вказати найбільший цілий розв'язок.

$$\begin{cases} 2x+5>41, \\ 4x-1<3x+37 \end{cases}$$

2) Розв'язати рівняння: $(\sqrt{2})^{4x} = \frac{1}{4}$.

3) На контрольній роботі з математики 20% учнів отримали негативну оцінку, а решта 16 учнів отримали позитивну оцінку. Скільки учнів писали контрольну роботу з математики?

4) Радіус основи циліндру дорівнює 2, площа осьового перерізу 20. Обчислити об'єм такого циліндру.

5) Розв'язати нерівність: $x^{\log_2 x+4} < 32$. У відповіді вказати цілий розв'язок.

6) Квадратичну функцію задано формулою $y=ax^2+bx+c$. Відомо, що її графік проходить через точки $A(1,-2)$, $B(-1,3)$, $C(0,0)$. Знайти коефіцієнти a, b, c . У відповідь занести результат їх суми $a+b+c$.

7) Задано функцію $f(x) = \frac{x^3}{3} - 2x^2 + 6\ln 3x$. Обчислити похідну в заданій точці $f'(2)$.

8) Спростити вираз: $\frac{a^2-b^2}{(a+b)^2} \div \frac{4a-4b}{3a+3b}$.

9) Розв'язати рівняння: $\frac{x-2}{x+3} = \frac{2(x-2)}{x+5}$. У відповіді вказати суму розв'язків.

10) Скласти рівняння прямої MN , якщо точка $M(5,-2)$, точка $N(0,4)$. Знайти абсцису точки, яка належить прямій MN та ордината якої дорівнює 0.

ОЛІМПІАДА

з елементарної математики

для абітурієнтів 2018 рік

II тур

Варіант складається з 10 завдань по 10 балів кожне:

Таким чином, максимально можна отримати 100 балів.

1) Розв'язати систему нерівностей. У відповіді вказати найбільший цілий розв'язок.

$$\begin{cases} 2x+5>41, \\ 4x-1<3x+37 \end{cases}$$

Розв'язання. З першої нерівності системи: $2x>36$, $x>18$. З другої нерівності системи: $4x-3x<37+1$, $x<38$. Тобто $18<x<38$. Найбільший цілий розв'язок $x=37$.

Відповідь: 37.

2) Розв'язати рівняння: $(\sqrt{2})^{4x} = \frac{1}{4}$.

Розв'язання. $(2)^{2x} = 4^{-1}$, $(2)^{2x} = 2^{-2}$. Тобто $2x = -2$, $x = -1$.

Зауваження. Можна було привести це рівняння до основи 4, отримати $4^x = 4^{-1}$, звідки $x = -1$.

Відповідь: -1.

3) На контрольній роботі з математики 20% учнів отримали негативну оцінку, а решта 16 учнів отримали позитивну оцінку. Скільки учнів писали контрольну роботу з математики?

Розв'язання. 16 учнів, які написали контрольну роботу на позитивну оцінку, складають 80% від загальної кількості учнів класу, отже в класі $16 \div 0,8 = 20$ учнів. Також цю задачу можна розв'язати за допомогою пропорції:

$$\frac{16 \text{ учнів} - 80\%}{x \text{ учнів} - 100\%} \cdot \text{Звідки } x = \frac{16 \cdot 100\%}{80\%} = 20.$$

Відповідь: 20.

4) Радіус основи циліндру дорівнює 2, площа осьового перерізу 20. Обчислити об'єм такого циліндру.

Розв'язання. Якщо радіус основи циліндра, тобто круга, дорівнює 2, то площа цього круга буде дорівнювати 4π . Осьовий переріз циліндра є прямокутник, одна сторона якого дорівнює 4 (це діаметр основи циліндра), тоді інша сторона цього прямокутника буде дорівнювати $20 \div 4 = 5$. Ця сторона є висотою циліндра H . Тоді об'єм циліндра $V = S_{\text{основи}} \cdot H = 20\pi \approx 62,8$ кубічних одиниць.

Відповідь: 20π , тобто 62,8.

5) Розв'язати нерівність: $x^{\log_2 x + 4} < 32$. У відповіді вказати цілий розв'язок.

Розв'язання. Допустимі значення $x > 0$, тому $x^{\log_2 x + 4} > 0$. Прологарифмуємо за основою 2 обидві частини нерівності: $(\log_2 x + 4) \cdot \log_2 x < \log_2 32$. Позначимо $\log_2 x = y$. Тоді отримаємо нерівність $y^2 + 4y - 5 < 0$. Знайдемо корені рівняння $y^2 + 4y - 5 = 0$: $y_1 = -5$, $y_2 = 1$. Тобто $\log_2 x = -5$, $\log_2 x = 1$, $-5 < \log_2 x < 1$, з останньої нерівності отримаємо $2^{-5} < x < 2^1$, $\frac{1}{32} < x < 2$. Цілий розв'язок $x = 1$.

Відповідь: $x = 1$.

б) Квадратичну функцію задано формулою $y = ax^2 + bx + c$. Відомо, що її графік проходить через точки $A(1, -2)$, $B(-1, 3)$, $C(0, 0)$. Знайти коефіцієнти a, b, c . У відповідь занести результат їх суми $a + b + c$.

Розв'язання. Якщо точка $C(0, 0)$ належить параболі $y = ax^2 + bx + c$, то коефіцієнт $c = 0$. Підставимо координати точок $A(1, -2)$, $B(-1, 3)$ замість x, y в

задану функцію. Отримаємо систему: $\begin{cases} a+b=-2, \\ a-b=3 \end{cases}$. З цієї системи

$$a=\frac{1}{2}, b=-2\frac{1}{2}. a+b+c=\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}+0=-2.$$

Відповідь: -2 .

7) Задано функцію $f(x)=\frac{x^3}{3}-2x^2+6\ln 3x$. Обчислити похідну в заданій точці $f'(2)$.

$$\text{Розв'язання: } f'(x)=x^2-4x+\frac{6}{x}. f'(2)=2^2-4\cdot 2+\frac{6}{2}=-1.$$

Відповідь: -1 .

$$8) \text{ Спростити вираз: } \frac{a^2-b^2}{(a+b)^2} \div \frac{4a-4b}{3a+3b}.$$

$$\text{Розв'язання: } \frac{a^2-b^2}{(a+b)^2} \div \frac{4a-4b}{3a+3b} = \frac{(a-b)(a+b) \cdot 3(a+b)}{(a+b)^2 \cdot 4(a-b)} = \frac{3}{4} = 0,75.$$

$$\text{Відповідь: } \frac{3}{4}.$$

9) Розв'язати рівняння: $\frac{x-2}{x+3} = \frac{2(x-2)}{x+5}$. У відповіді вказати суму розв'язків.

$$\text{Розв'язання: ОДЗ: } x \neq -3, x \neq -5. \quad \frac{x-2}{x+3} - \frac{2(x-2)}{x+5} = 0;$$

$$\frac{(x-2)(x+5)-(2x-4)(x+3)}{(x+3)(x+5)} = 0; \quad x^2 - 2x + 5x - 10 - 2x^2 + 4x - 6x + 12 = 0;$$

$$x^2 - x - 2 = 0. x_{1,2} = \frac{1 \pm 3}{2}; x_1 = -1, x_2 = 2. x_1 + x_2 = -1 + 2 = 1.$$

Відповідь: 1 .

10) Скласти рівняння прямої MN , якщо точка $M(5, -2)$, точка $N(0, 4)$.
Знайти абсцису точки, яка належить прямій MN та ордината якої дорівнює 0.

Розв'язання: рівняння прямої, яка проходить через дві точки с заданими координатами: $\frac{x-x_1}{x_2-x_1} = \frac{y-y_1}{y_2-y_1}$; : $\frac{x-5}{0-5} = \frac{y+2}{4+2}$; $\frac{x-5}{-5} = \frac{y+2}{6}$; $6x-30 = -5y-10$;

$6x+5y-20=0$. Якщо $y=0$, то $6x-20=0$; $x = \frac{10}{3} = 3\frac{1}{3}$.

Відповідь: $6x+5y-20=0$. $x = \frac{10}{3} = 3\frac{1}{3}$.